Orędownik Urzędowy powiatu bydgoskiego wychodzi raz tygodniowo i to w środę. — Przedpłata miesięczna tak w miejscu jak i na poczcie zł 1,25.

Ogłoszenia przyjmuje się za opłatą 15 groszy za miejsce 1-łamowe milimetr. Administracja: Bydgoszcz, ul. D-ra Emila Warmińskiego 13 — Telefon 1251

ORĘDOWNIK URZĘDOWY
POWIATU BYDGOSKIEGO

Nr. 39 | Bydgoszcz, dnia 21 września 1927 r. | Rok 76

318

Odezwa.

Straszna klęska żywiołowa nawiedziła ludność Małopolski południowo-wschodniej. Ogromna powódź zniszczyła tegoroczne zbiory żniwne, zatopiła zapasy i na polach i w stodołach, pozbawiając ludność na obszarze trzech województw środków do życia. Nędza i głód — oto los setek tysięcy mieszkańców tej ziemi. Rząd Rzeczypospolitej czyni wszystko, co w jego mocy, aby skutki tej katastrofy złagodzić i przyjść z pomocą biedakom, ale wysiłki te nie wystarczą wobec olbrzymich rozmiarów klęski. Spieszna i doraźna akcja ratunkowa, oparta na zbiorowym wysiłku całego społeczeństwa jest nakazem chwili. Niżej podpisany Komitet Pomocy dla Powodzian zwraca się do wszystkich sfer społeczeństwa z gorącą prośbą o zadokumentowanie swego poczucia obywatelskiego i swojej ofiarności, której dowody dało społeczeństwo w latach ubiegłych przy każdej sposobności, przez składanie datków czy to w gotówce czy też w naturze na rzecz ofiar powodzi w Małopolsce. Każdy datek choćby najskromniejszy przyczyni się do otarcia łez tych ofiar. Ludność powiatu bydgoskiego niechaj stwierdzi czynem, że los rodaków w Małopolsce nie jest jej obojętny, że przyłącza się do akcji tej z chęcią i ofiarnem sercem. Ofiary w gotówce upraszamy wpłacać w Powiatowej Kasie Oszczędności w Bydgoszczy na konto dla Powodzian w Małopolsce. Natomiast datki w naturze prosimy odstawiać do p. sołtysów, którzy je zbiorowo zechcą odstawiać do Rolnika w Bydgoszczy, Koronowie i Kotomierzu, a na obszarze Komisarjatu Obwodowego w Sicienku na miejsce, które wskaże p. Komisarz Obwodowy tamże. Wyrażamy głęboką nadzieję, że Szan. Obywatelstwo poprze z całą życzliwością i ofiarnością akcję ratunkową.

Powiatowy Komitet Pomocy dla Powodzian Małopolski prosi, aby każdy rolnik złożył conajmniej ¼ ctr. żyta z morgi lub jego wartość. Jest to ofiara niewielka, na którą zdobyć

się może każdy współczujący szczerze obywatel powiatu. Z równym apelem zwracamy się do Szanownych Zarządów wszystkich Zakładów Przemysłowych i przedsiębiorstw. Obywatele! Czekamy na Wasz czyn!

Bydgoszcz, dnia 20 września 1927 r.

Powiatowy Komitet Pomocy Powodzianom w Małopolsce.

(—) Dr. Bereta, **starosta**, prezes. (—) Józef Żychliński, zastępca prezesa.

(—) Dreas, **komisarz obwodowy**, sekretarz.

(—) Rasmus. (—) Baier. (—) Płotka.

319

OGŁOSZENIE.

Budowa sieci elektrycznych.

Ministerstwo Robót Publicznych zarządziło reskryptem z dnia 9 kwietnia 1927 r. Nr. XV—899 w sprawie **budowy sieci elektrycznych** co następuje:

1. Budowa nowych sieci elektrycznych wysokiego lub niskiego napięcia, jak również rozszerzenia istniejących sieci elektrycznych wysokiego i niskiego napięcia mogą być uskuteczniane tylko w tych wypadkach, gdy budujący wykaże się posiadaniem odpowiednich pozwoleń policyjno-technicznych na budowę wydanych przez właściwą władzę administracyjną.

2 Zamiana istniejących przewodów i słupów na nowe, jak również wykonywanie przyłączy domowych może być uskuteczniane bez uzyskiwania dodatkowych pozwoleń na budowę, jednakże w każdym poszczególnym wypadku o zamierzonych robotach i dniu ich rozpoczęcia powinna być zawiadomiona conajmniej na jeden tydzień naprzód właściwa władza administracyjna, do której kompetencji należy wydawanie pozwoleń na budowę. Zawiadomienia mogą być podawane telefonicznie. W wypadkach skrzyżowania, zbliżania lub równoległego przebiegu z linjami prądów słabych, władza ta zawiadamia niezwłocznie miejscowe władze pocztowo-telegraficzne.

Tylko w wypadkach nagłych, gdy tego wymagają względy bezpieczeństwa publicznego, mogą być zmieniane przewody i słupy bez uprzedniego zawiadomienia władz, lecz i w tych wypadkach po uskutecznieniu zmian, władze winny być niezwłocznie zawiadomione.

Zarządzenia wymienione pod 1 i 2 winny być stosowane zarówno do zakładów elektrycznych istniejących jak i nowopowstających, tak uprawnionych jak i nieuprawnionych.

Poznań, dnia 16 sierpnia 1927 r.

L dz. 1210/27 VIII B. **Wojewoda Poznański.**

Powyższe podaję do wiadomości.

Bydgoszcz, dnia 10 września 1927 r.

Starosta, (—) Dr. Bereta.

L dz. 15765/27 St. IV.

320

OGŁOSZENIE.

Do pp. Burmistrzów m. Koronowa, Solca-Kuj. i Fordonu, pp. Komisarzy Obwodowych powiatu bydgoskiego i wszystkich pp. sołtysów powiatu bydgoskiego.

W sprawie poniesienia stanu sanitarnego osiedli.

Pismem mojem z dnia 19. III. 27 r. za l. dz. 237/27, oraz z dnia 8. V. 27 r za l. dz. 477/27 wydane zostały zarządzenia, mające na celu poprawę stanu sanitarnego powiatu tutejszego, zarówno w miastach Koronowie, Solcu-Kuj. i Fordonie, jak też na całem terytorjum wiejskiem. Prócz tego przy każdej wizytacji i sposobności przypominałem o przeprowadzeniu kontroli sanitarnych i wskazywałem w jaki sposób winny być przeprowadzone.

Niestety jednak, stwierdzić muszę, że ani wykazy miesięczne posesji już zrewidowanych nie dochodzą mnie regularnie i nie są dość szczegółowe, ani też nie wszystkie osiedla miejskie i wiejskie są doprowadzone do porządku; szczególniej duże braki zauważyłem w urządzeniach sanitarnych niektórych hoteli i jadłodajni, oraz na terytorjach zajętych przez szkoły powszechne wiejskie. Nigdy nie wysychające bagna i gnojówki, okalające szkoły, ustępy bez podłóg cementowych, doły kloaczne bez twardych obramowań i zamknięć, studnie, na pół rozwalone, znajdują się w wielu miejscowościach.

Najzwyklejsze zarządzenia sanitarne, które winny być wykonane w ciągu pierwszych 24 godzin po zarządzeniu, trafiają na sprzeciwy, zatrzymujące bieg spraw, pomnażając pracę kancelaryjną itd. Tego rodzaju sprzeciwy niepowinny być wogóle brane pod uwagę.

Ze względów powyższych raz jeszcze proszę, aby miejscowe komisje sanitarne, zarówno wiejskie, jak miejskie, natychmiast przystąpiły do rewizji terytorjum całego powiatu, aby zauważone braki usuwały bezpośrednio i natymiast w ciągu najbliższych kilku dni, a o ważniejszych brakach, lub niewykonaniu zarządzeń zawiadamiały mnie telefonicznie: Bydgoszcz, telefon nr. 40.

W dniu 5 października 1927 r. oczekiwać będę od pp. Komisarzy Obwodowych, oraz pp Burmistrzów, szczegółowych relacji pisemnych z dokonanych oględzin, wydanych zarządzeń i co najważniejsze o skutkach tych zarządzeń.

Uchybienia, zauważone w kierunku niedokładnego wykonania zarządzeń, które wyliczam w dalszym ciągu, spadną na odpowiedzialność pp. Komisarzy Obwodowych, i pp. Burmistrzów jako Kierowników Urzędów Policyjnych.

Dla orientacji miejscowych komisji sanitarnych przypominam następujące zarządzenia, które wykonane być muszą.

Co do studni:

1. Ocembrowanie winno być należycie oczyszczone i ewent. naprawione
2. Pokrywa studni winna być szczelną wystającą poza brzegi zewnętrzne cembrowiny.
3. Teren przyległy do studni winien mieć należyty spadek, aby woda nie zatrzymywała się, lecz spływała dalej; w tym celu obok studni winien być teren wybrukowany na 1 metr dokoła i również brukowany ściek winien wylewaną wodę odprowadzać nazewnątrz w kierunku spadu.
4. Czerpanie wody winno się odbywać przy pomocy specjalnego wiadra, umocowanego na stałe przy studni.
5. W pompach tłoki i klapy winny być oczyszczone i w należytym porządku.
6. Odległość studni od zbiorników nieczystości (ustępy, gnojowniki, śmietniki, stajnie. obory, chlewy itp.) winna wynosić przynajmniej 10 m. Ścieżki winny być skierowane nie w stronę studni, lecz w przeciwną stronę
7. Pranie bielizny, mycie naczyń gospodarczych itp. nie może się odbywać bezpośrednio przy studni.
8. O ile niema powyżej wyłuszczonych warunków, studnię należy zamknąć, lub zasypać i mnie niezwłocznie telefonicznie o tem zawiadomić.

Co do ustępów:

1. Należy doprowadzić budynek do zupełnego porządku.
2. Podłogi muszą być nieprzepuszczalne, najlepiej cementowane.
3. Cała ubikacja musi być wybielona wapnem od wewnątrz, od dołu zaś, na $1^1/_2$ metra wysokości smołowana.
4. Zbiornik nieczystości musi być co 3 miesiące wywożony i oczyszczony.
5. Doły kloaczne mogą być albo cementowe, albo żelazne, szczelne i smarowane smołą. Drewniane być nie mogą w żadnym razie
6. O ile doły kloaczne są zamykane, a takie zawsze być powinny, muszą mieć rodzaj wentylacji, w postaci rury (korytka z czterech stron zamkniętego) zbitej z czterech desek i wyprowadzonej od sklepienia dołu ponad dach ustępu. Rura ta winna być obielona lub wysmołowana.
7. Teren, przyległy do ustępu, winien być uporządkowany i oczyszczony.

Co do kałuż, rowów i zbiorników wszelkich nieczystości:

1. Winny być przeprowadzone rowy, najlepiej wybrukowane, które odprowadzałyby części płynne w kierunku spadu, w stronę przeciwną od studni, podwórza i całego osiedla.
2. Ścieżki przy domach mieszkalnych, zwłaszcza szkołach, trudno dające się utrzymać w czystości, muszą być co tydzień wysypywane chlorkiem wapna lub mlekiem wapiennem.

Co do śmietników:

1. Każde osiedle, zwłaszcza gęściej i ludniej zamieszkane, winno mieć swój własny śmietnik.
2. Śmietniki muszą być murowane, żelazne lub sztejngutowe z drenów, 1 m średnicy, na podmurowaniu cementowem.
3. Smietniki muszą być smarowane od wewnątrz i zewnątrz smołą i muszą być szczelnie przykryte pokrywą, wystającą poza brzegi śmietnika.

Bydgoszcz, dnia 21 września 1927 r.

Dr. Stefan Gaszyński, lekarz pow.

L. dz. 961/27.

---

321 **OGŁOSZENIE.**

W sprawie zatwierdzenia przewodniczącego obszaru dworskiego w Samsieczynku.

Na mocy § 125 ordynacji dla gmin wiejskich z dnia 3 lipca 1891 r, zatwierdziłem p. Stanisława Szlagowskiego z Samsieczynka na przewodniczącego obszaru dworskiego w Samsieczynku, powiatu bydgoskiego.

Bydgoszcz, dnia 7 września 1927 r.

Starosta

(—) Dr. Bereta.

L. dz. 16359/27 St. I.

---

322 **OGŁOSZENIE.**

Zatwierdzenie przewodniczącego obszaru dworskiego.

Na mocy § 125 ordynacji dla gmin wiejskich z dnia 3 lipca 1891 r., zatwierdziłem pana

Zygmunta Siede'go na przewodniczącego obszaru dworskiego w Zamczysku, powiatu bydgoskiego.

Bydgoszcz, dnia 13 września 1927 r.

Starosta

(—) Dr. Bereta.

L dz. 16105/27 St.

---

323 **OBWIESZCZENIE.**

Na szosie powiatowej z Bydgoszczy do Wojnowa w km 7,2—7,7, odnawia się powłokę tłuczniową, przez co ruch kołowy w miejscu tem jest utrudniony Prace trwać będą od 11 do 18 września rb.

Bydgoszcz, dnia 10 września 1927 r.

Przewodniczący Wydziału Powiatowego

(—) Dr. Bereta.

L. dz 7826 W. P. VI.

---

324 **OGŁOSZENIE.**

U trzody chlewnej w majętności Samsieczynek, stwierdzono czerwonkę.

Sicienko, dnia 31 sierpnia 1927 r.

Komisarz Obwodowy.

(—) Kazubski

---

325 **OGŁOSZENIE.**

W zagrodach p. p. Strączka, Gaury jak i Lembicza w Łąsku Małem, wybuchła cholera u drobiu.

Wierzchucin, dnia 13 września 1927 r.

Komisarz Obwodowy.

(—) Urbaniak.

L. dz. 3199/27

---

326 **OGŁOSZENIE.**

W zagrodach p p. Boćka, Fr. Szewsa, Najtkowskiego jak i wszystkich pracobiorców rolnika p. Stefana Belińskiego w Wierzchucinie, wybuchła cholera u drobiu.

Wierzchucin, dnia 10 września 1927 r.

Komisarz obwodowy.

(—) Urbaniak.

L dz 3238/27

---

327 **OGŁOSZENIE.**

Oglądacz mięsa p. Zalewski z Buszkowa, stwierdził u świń rolnika p. Jana Polasika w Lucimie, czerwonkę.

Wierzchucin, dnia 10 września 1927 r.

Komisarz Obwodowy.

(—) Urbaniak.

L. dz. 3158/27

---

328 **OGŁOSZENIE**

Czerwonkę u świń handlarki Heleny Jagodzińskiej zamieszkałej w Solcu-Kujawskim, przy ulicy Toruńskiej nr. 20, stłumiono.

Solec-Kujawski, dnia 14 września 1927 r.

Urząd Policji

(—) Pepliński, burmistrz.

L. dz. II. 2140/27

DZIAŁ NIEURZĘDOWY.

Czas odnowić przedpłatę!

Przedzierżawienie polowania.

Na wspólności łowieckiej gminy **Stary Dwór** obejmującej 2500 mórg nastąpi (wobec rezygnacji byłego dzierżawcy) **ponowne przedzierżawienie polowania** na przeciąg 6 lat w drodze publicznej licytacji **dnia 6 października 1927 r., o godz. 16,** w tutejszej szkole.

Warunki dzierżawy wyłożone są do publicznego wglądu na Sołectwie na przeciąg 14 dni począwszy z dniem 21 września 1927 r. Kaucja licytacyjna wynosi 100 zł.

Prawo przybicia jednemu z trzech najwięcej dających zastrzega się.

Stary Dwór, dnia 13 września 1927 r.

Przewodniczący polowania

610 (—) Buczkowski.

OGŁOSZENIE.

We wtorek, dnia 4 października 1927 r. o godz. 4-tej po południu, odbędzie się w Sołectwie

wydzierżawienie polowania

byłego folwarku Tryszczyn w obszarze mniej więcej 800 mórg na przeciąg 6 lat. Warunki polowania wyłożone są w Sołectwie od 16 września 1927 r. do 4 października 1927 r. do publicznego przeglądu. Kaucję w wysokości 100 zł winni licytanci złożyć w terminie licytacji przed licytowaniem. Przybitkę zastrzega się.

Tryszczyn, dnia 13 września 1927 r.

Przewodniczący polowania

609 (—) **Graetzer,** sołtys.

Ważne! **Podatkowa książka kwitowa** do nabycia w Drukarni dla Handlu i Przemysłu, Bydgoszcz, ulica Dr. Emila Warmińskiego 13.

DRUKARNIA DLA HANDLU I PRZEMYSŁU

W BYDGOSZCZY, Dr. Emila Warmińskiego 13

poleca następujące formularze, znajdujące się stale na składzie:

Formularze wzór A.

1 Zapozew na zebranie gminne
2 Protokół
3 Etat gminy wiejskiej
4 Wykaz dochodów z należności składek i podatków
5 Obliczenie dochodu i rozchodu
5a do. wkładka
6 Gotówkowe doch. i rozchody gminy
7 Lista repartycyjna
7a do. wkładka
8 Kontrakt
9 Kontrakt dzierżawy polowania
10 Świadectwo pochodzenia
11 Przepustka na przepęd
12 Wykaz podatkowy
13 Upomnienie
14 Dowód wpłaty
15 Obliczenie dochodu i rozchodu
16 Obwieszczenie o wydzierżawieniu polowania
17 Świadectwo pochodzenia koni
18 Karta zgłosz. zwierz. pociągowych
19 Wykaz
20 Pokwitowanie zgłoszenia
21 Wykaz zmian
22 Sprawozdanie z właśc. użytku pod.

Formularze wzór B.

1 Etat
2 Dziennik kasowy
3 Dziennik
4 Dziennik

Formularze policyjne

1 Wykaz zmian listy dusz
2 Policyjne za- i odmeldowania
3 Swiadectwo moralności
4 Karta meldunkowa
5 Listy dusz

Dla urzędu st. cywilnego

1 Doniesienie do sądu o urodzeniu
2 Doniesienie do sądu o zgonie
3 Doniesienie do sądu w myśl § 44
4 Świadectwo urodzenia
5 Posw. zad. wyp. rodzin ważne do chrztu
6 Dokument urodzenia
7 Zapowiedź

Dla rolników

1 Książka służbowa
2 List przewozowy na mleko
3 Poświadcz. stan. i rodowód źrebaka
4 Wykaz przesyłk. na mleko

Dla kas chorych

1 Zawiadomienie o przyj. do pracy
2 Odmeldowanie z kasy chorych
3 Zaświad. o zmianie zarobku

Formularze akcyzowe

1 Rejestr przych. i rozch. wódek
1a do. wkładka
2 Księga przychodu i rozch. spir. w fabr.
2a do. wkładka
3 Księga przych. i rozch. got. w fabr.
3a do. wkładka
4 Księga obrachunkowa fabr. wód. gat.
4a do. wkładka
5 Księga obrachunkowa fabr. wód. czyst.
5a do. wkładka
6 Księga rozch. wyrób. wódcz. fabr
6a do. wkładka
8 Świadectwo przewozowe
9 Zgłoszenie do opodatk. wina
10 Księga podręczna
10a do. wkładka
11 Księga produkcji
11a do. wkładka
12 Księga przychodu i rozchodu soli
12a do. wkładka
13 Książka produkcji wytwórni win
13a do. wkładka
14 Książka przychodu i rozchodu wina i pod.
14a do. wkładka
15 Książka przychodu i rozchodu wina
15a do. wkładka
16 Zgłoszenie gorzelni
17 Książka produkcyjna gorzelni
18 Książka magazynowa gorzelni
19 Protokół przemiaru piwa
20 Książka wpisów piwa zwracanego do browaru
21 Książka podatku od piwa — magazynowe
22 List konwojowy
23 Zgłoszenie warki

C. P. 42 b. Nakaz zapłaty
S. 43 Wniosek o przyj. pieniędzy w celu dep. przy sądzie powiatowem
44 Nakaz zapłaty na zasadzie wym,
101 Dziennik lekarski
102 Krzywa ciepłoty
103a Wykaz A. dot. szczepienia ospy
104b Wykaz B. dot. szczepienia ospy
105c Wykaz C. dot. szczepienia ospy
106 Świadectwo pierwszego szczepienia ospy
107 Świadectwo drugiego, ponow. szczepienia ospy
108 Doniesienie o wypadku w rolnic.
109 Doniesienie o wypadku w przem.
110 Deklaracje rezerwistów
111 Kosztorys
112 Rachunek 4⁰ fol.
113 Rachunek 8⁰ fol.
114 Księga hotelowa
115 Kontrakt sprzedaży
116 Kwity
117 Kwity podw., perf.
118 Tygodniowy wykaz godzin
119 Tygodniowy wykaz godzin
126 Umowa najmu
127 Porządek domowy
131 Wykaz młodocianych
131a Wykaz młodocianych wywieszka
132 Wykaz młodocianych dla władzy
133 Karta rowerowa
134 Rozp. policyjne dot. piekarń
135 Zaświadczenie bezrobocia

Formularze podatkowe

121 Dowód wpłaty podatku obrot.
122 Wykaz na państwowy podatek dochodowy od uposarzeń
123 Sprawozdanie o odwózkach pień
124 Deklaracja przychodowa
124 Dowód na wpłacony podatek
126 Bilans
128 Uchwała dot. umów o przeniesieniu własności nieruchomości
129 Uchwała dot. podatku od prawa wykonywania polowania
130 Uchwała dot. podatku do państwowego podatku gruntowego
131 Uchwała dot. podatku 50% z wpływów komunalnych do państwowego podatku przemysłowego

Książkowość rzemieślnicza

1 Księga kasowa i dziennik dla mniejszych przemysłowców
2 Księga główna — dłużnicy
3 Księga główna — wierzyciele

Formularze dla szkół

1 Spis ruchomości
1a Spis ruchomości (wkładka)
2 Lista zmud
2a Lista zmud (wkładka)
3 Zaświadczenie zwolnienia
5 Przekaz pocztówka
6 Swiadectwo szkolne
7 Swiadectwo szkolne
8 Spis dzieci, dotyczy przedwczesne zwolnienie
8a do. wkładka
10 Lista roczna
11 Rozkład lekcyjny
12 Wykaz karygodnych zmud
12a do. (wkładka)
13 Tygodniowe sprawozd. szkolne
13a do. (wkładka)
14 Katalog główny
14a do. wkładka)
15 Podział nauk
151 Książka sprzedaży broni i amunic
151 do. wkładka
152 Konosament
153 Żeglarski list przewozowy

Dalsze formularze w przygotowaniu.

Drukiem i nakładem Drukarni dla Handlu i Przemysłu Bydgoszcz, ulica Dr. Emila Warmińskiego 13.
Za dział nieurzędowy odpowiedzialny A. Mamach w Bydgoszczy.